

Historická opona turnovského divadla prošla restaurací, k vidění bude za pár let

01. 11. 2021 14:32

Kompletním restaurováním prošel jeden ze zásadních exponátů z historické části sbírky Muzea Českého ráje v Turnově: původní divadelní opona, která se nad jevištěm turnovského divadla nacházela zřejmě v jeho úplných počátcích od roku 1874.

„Naše muzea mají jako jeden ze svých hlavních úkolů uchovávat sbírkové předměty pro budoucí generace. A právě restaurování je u mnoha takových předmětů tím krokem, který je může zachránit. Opona turnovského divadla má navíc velkou symboliku pro místní,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Opona, jejíž rozměry činí 7,5 x 4,8 metru, nemá jasného autora ani rok vzniku. V minulosti se uvažovalo o autorství Michala Bělohlávka, nyní se zdá, že by jejím tvůrcem mohl být Josef Macourek – pražský malíř dekorací a krajinář, který pracoval kolem poloviny 19. století pro řadu ochotnických souborů. Pokud by tomu tak bylo, patřila by turnovská opona zřejmě k jeho posledním dílům, neboť zemřel 31. srpna 1874 – v roce, kdy se turnovského divadlo otevíralo.

„Význam opony nespočívá pouze v tom, že jí vidávali návštěvníci turnovského divadla v poslední čtvrtině 19. století, ale i v tom, co je na ní zachyceno. Jedná se totiž o čtvrtý nejstarší dochovaný celkový pohled na město. Vzhledem k tomu, že máme ve sbírkách obdobný pohled na město, jehož autorem je jistě Michal Bělohlávek a který je datován k 26. září 1857, jsme schopni vysledovat i určitý rozvoj města. Vidíme, že některé domy se v rozmezí necelých patnácti let významně rozrostly, objevily se první komíny turnovských továren, na Koňském trhu již fungovala pila a podobně,“ řekl David Marek, historik turnovského muzea.

Restaurování opony měl na starost akademický malíř Jiří Látal se svým týmem. Svou prozatímní restaurátorskou dílnu měl na půdě mlýna Sýrovec nedaleko Vysokého Mýta. Tam byl dostatek prostoru, kde bylo možné rozměrné dílo celé rozebrat a pracovat na něm.

„Původní uložení opony, vzhledem k jejím rozměrům, nebylo šťastné, a proto se musel restaurátor nejprve vyrovnat s řadou záhybů a přehybů, které současně poničily i malbu opony. Kresba se poté stala čitelnější a dostala také zřetelnější obrysy. Poté přišla na řadu dubláž neboli nažehlení na nové

plátno stejné struktury a gramáže jako originál a následné vypnutí na nový konstrukčně vyhovující vypínací rám, kde byla opona v defektech tmelena a retušována. Na závěr byla z důvodu ochrany přelakována. Použití materiálů vycházelo z materiálových zkoušek v průběhu prací a zohledňovalo materiály, které prokazují stálost a šetrnost k originálnímu dílu,“ popsal historik David Marek.

Nyní zbývají již jen zásahy, které budou provedeny těsně přes prezentací opony. Vystavena má být v předsálí, které má vzniknout v rámci přístavby turnovského městského divadla. Pokud by vše šlo alespoň trochu podle plánů, mohli by se návštěvníci pohledem na nově restaurovanou oponu potěšit zhruba během tří až čtyř let.